

KURBAN-BAJRAMSKA HUTBA-PORUKA

hafiza Aziza ef. Alilija, gl. imama Medžlisa Zagreb

Cijenjena braćo ovdje u Zagrebačkoj džamiji i diljem Hrvatske!

Poštovane majke i sestre koje nas pratite posredstvom Hrvatskog radija i televizije!

Od svih pet osnovnih islamskih ustanova hadž nam se, kao društvena obveza, javlja posljednja – jer pretpostavlja postojanje društva sa svim njegovim potrebama i aktivnostima koje treba objedinjavati, usmjeravati i pokretati.

Pripadnici islama iz svih krajeva svijeta, pa i iz najudaljenijih mjesta, ne žaleći ni truda ni materijalnih sredstava, odlaze na hadž, okupljaju se u Haremima Mekke i Medine, na Arefatu, Muzdelifi i Mini.

Raduje nas činjenica da je i ove godine, po treći put u organizaciji Mešihata IZ-e u Hrvatskoj, među njima i 40 hadžija iz naše zemlje.

Ipak, valja konstatirati da se kod naših muslimana još uvijek osjeća nedostatak pune svijesti prema ovoj dužnosti.

Ustanova hadža ima svoje veoma važno mjesto u formiranju, jačanju i čuvanju društva. U hadžu se krije ideja svjetske zajedničke institucije kao što je Organizacija ujedinjenih nacija.

Nažalost, nama muslimanima se uvijek događa da suviše kasno otkrivamo važnost i značaj islamskih ustanova. Kada drugi svojim iskustvom, pritisnuti potrebama života, praktično primjene neku islamsku misao, mi se probudimo i počnemo glasno isticati kako je to islam, prije 14 stoljeća, otkrio i proglasio.

Danas na hadž odlazi veći broj muslimana nego ikada ranije.

Broj hodočasnika dostiže cifru od tri milijuna. Široki muslimanski slojevi, obične džematlije i vjernici, pokazali su i ovdje svoju snagu, ljubav i odanost islamu.

Nitko se nažalost ne pobrine da se iskoristi ova zaista rijetka i izuzetno velika prilika. Jedan svjetski kongres od stotinjak ljudi organizatore košta na tisuće dolara. Zamislite kongres od nekoliko milijuna ljudi. Takav jedan skup se nudi svake godine, bez ikakvog uloženog truda i bez ikakvih materijalnih izdataka.

Griješ i veliki propust je što se ne koriste mogućnosti koje pruža hadž.

Hadž bi trebao biti smotra svih naših društvenih, kulturnih, ekonomskih, umjetničkih i političkih aktivnosti i dostignuća.

Hadž ima svoju suvremenu formu i ona se mora čuvati. Ali iza svih tih formalnih propisa i iza svakog detalja forme krije se velika misao koja se ne smije u formi izgubiti i zanemariti, kao što se nerijetko čini.

Kur'an nam na više mjesta naređuje da putujemo i promatramo zbivanja u svijetu i izučavamo povijest. Hadž nam upravo daje priliku da ispunimo i taj zahtjev Kur'ana.

No valja reći da nas promatranje ostataka i događaja iz prošlosti ne bi smjelo uspavljivati i zadržavati na jednom mjestu. **Prošlost nam treba isključivo služiti kao baza. U kontinuiranom razvoju ljudske misli, svaka generacija mora dati svoj doprinos i ići u korak s vremenom.**

Stajanje na istom mjestu predstavlja težak grijeh kojeg historija neće oprostiti.

Islam pridaje veliki značaj jedinstvu, bratstvu i solidarnosti.

Hadž bi trebao biti najjača manifestacija toga. Oblačenjem ihrama - automatski se brišu sve razlike među ljudima. Svi se utapaju u jednu jedinstvenu cjelinu, prožetu istim mislima, osjećajima i doživljajima. Na ovom mjestu važi: najbliži Bogu i najodabraniji kod Njega je onaj koji se najviše čuva grijeha i onaj koji je najkorisniji ljudima i društvu uopće.

Kaba kao simbol sveislamske solidarnosti i jedinstva ima vanredno značajnu ulogu u jačanju bratstva.

U njenom je haremu Muhammed a.s. mirio zavađena plemena, brisao razlike i stvarao monolitno i jedinstveno društvo.

Ispred Kabe i sa Arefata upućivao je plemenima, narodima i generacijama kroz sva stoljeća poruke jedinstva, ljubavi, sloge i općeljudske solidarnosti.

Da li se te poruke čuju i kako se doživljavaju danas kada se obilazi Kaba i kada se stoji na Arefatu?

Čini se da je eho tih poruka davno iščeznuo, da ne odzvanja u ušima hodočasnika, jer islamski svijet je razjedinjen.

Poštovana braćo!

Većina muslimanskih država danas je neefikasna i nedemokratska, a tamošnji intelektualci već dva stoljeća posežu za jednim klišeiziranim obrascem objašnjenja svoje prezrene sadašnjosti.

U godini koja je iza nas, kulminiralo je nezadovoljstvo masa pa smo bili svjedocima previranja unutar njihovih zemalja.

Tijekom proteklih pet godina, scenarij u arapskim zemljama je izgleda isti. Stalno i ponovljeno, ista konfuzija i isti dramatični kraj.

Kako je samo uznemirujuće gledati predsjednike i premijere vodećih svjetskih velesila, koji su otvoreno poslovali sa arapskim liderima do unazad godinu dana - kako pozdravljaju njihovu smrt, pokušavajući uvjeriti javnost da su oni uvijek podržavali demokraciju.

U zatrovanoj atmosferi pobjede nema nikakve sramote u nepoštivanju mrtvih, nema srama u laganju živih. Libija je, kažu pod kontrolom, ali tko kontrolira Libiju? Libijski narod uzvikuje i slavi. Jedna stranica mračnog razdoblja je prevrnuta.

Dolazeći mjeseci i godine će pokazati jesmo li bili svjedoci jedne revolucije u regiji ili jedne bezobzirne, ciničke, raspodjele savezništva.

U našem svakodnevnom političkom životu, podjednako ciničkim se čini i protivljenje srpskog člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine priznanju Palestinske države.

Ohrabruje zato postojanje volje arhiepiskopa grčkog pravoslavnog patrijarhata u Jeruzalemu koji pripada najstarijoj kršćanskoj crkvi na svijetu da mu ukaže na zabludu isticanjem da je takav stav u suprotnosti sa načelima Pravoslavne crkve, a da je solidarnost sa Palestinom solidarnost sa kršćanstvom. Ja kažem vama i drugima da su palestinski kršćani sastavni dio palestinskog naroda. Mi smo kršćani ali pripadamo ovom borbenom narodu, koji nastoji osloboditi svoju zemlju i svoje svetinje. Kada stanete uz palestinsko pitanje time iskazujete svoju ljudskost, svoje vrijednosti i svoju autentičnost - upozorio je arhiepiskop Teodosije.

Stoga ne bi bilo na odmet, da poučen stoljetnom borbom i čežnjom za vlastitom domovinom, u konačnici krvlju stečenom, narod i državni vrh Republike Hrvatske prizna Palestinsku državu!

Poštovana braćo!

Europsku sudbinu muslimana u mnogome određuju gibanja na islamskom istoku i na Sredozemlju. U Europi su se narodi odavno odrekli revolucija, dok sami muslimani u tradicionalnim zemljama islama još posežu za revolucijama i izvore im traže u svetim knjigama. Barem je danas tako.

Ono *sveto* je danas velikoj većini muslimana gotovo sve: i protest i nada i utjeha i poklič!

Naravno, današnja književnost govori da i drugi narodi, kršćanski na primjer, imaju svoje mnogolike pupčane vrpce koje ih spajaju sa svetim.

Cionistički pokret, sa svoje strane, turbulentnu izgradnju države Izrael često tumači i kao realiziranje Biblijskih proročanstava.

Stoga su prava pitanja sljedeća:

- Da li Božje milosti iz naše vjere - pretječe i za druge? Da li naše vjerovanje u Boga ne čini Boga samo našim?
- Ako je kršćanstvo vjera ljubavi, pretječe li onda te ljubavi i za jevreje i muslimane?
- Ako je judaizam vjera nade, imaju li i drugi, pored jevreja, nadu u beskrajna nebesa?
- Ako je islam vjera pravde, kao što vjerujemo, ima li pravde i za one "izvan", za kršćane i jevreje?
- Da li je danas itko "izvan"?

Dobro bi bilo da danas postavimo sebi ova pitanja i da ih muslimani u Europi postavljaju zajedno sa kršćanima, jevrejima, ateistima, agnosticima.

Cijenjena braćo!

Kur'an sa neobičnim štovanjem spominje ranije objave i poslanike i sve jednako priznaje, ne praveći među njima nikakve razlike.

Hadž bi nam, bolje nego ijedan drugi propis i ustanova u islamu, trebao poslužiti kao primjer tog kontinuiteta, iz čega i proizlazi ona velika snošljivost i otvorenost islama.

Stoga, u svetom mjesecu zul-hidždžetu, u kojemu je posebno zabranjeno prolijevanje krvi, dok smo sa svojim mislima uz hadžije na njihovom putovanju i dok s radošću i nestrpljenjem iščekujemo Kurban-bajram, moramo javno osuditi gnusni i podmukli teroristički čin napada na američko veleposlanstvo u Sarajevu.

Želimo još jednom podcrtati i naglasiti da su sijanje terora, nasilje, širenje mržnje i nepovjerenja među ljudima i narodima, bez obzira s kojim motivima, pobudama i ciljevima bili učinjeni, globalna pojava i pošast, a ne karakteristika određene rase, nacije, države ili religijske skupine.

Ono što nas posebno zabrinjava i čini ogorčenim jeste nasilje, teror i zločin koji se čini u ime vjere, konkretno, u ovom i ranijim sličnim slučajevima, u ime islama - vjere mira i milosti (selama i rahmeta).

Ovo zlodjelo koje se zlonamjerno pokušava vezati za islam u očiglednoj je suprotnosti s učenjem Kur'ana, koji izričito naglašava u suri El-Maide, 32. ajet:

„...ako neko ubije nekoga koji nije ubio nikoga, ili onoga koji na Zemlji nered ne čini - kao da je sve ljude poubijao; a ako neko bude uzrok da se nečiji život sačuva - kao da je svim ljudima život sačuvaov.“

Poštovana braćo!

Odanost, ljubav i pobožnost prema Bogu iskazuju se samo putem dobrih i društveno korisnih djela.

Tako je i Kurban-bajram blagdan u kome svaki musliman i muslimanka trebaju pokazati ljudsku i moralnu stranu bića, jer teškoće i problemi u kojima se nalazimo teško se mogu savladati bez uzajamne pomoći i solidarnosti.

Kurban-bajram nas podsjeća na Ibrahimovu spremnost da u znak pokornosti Svevišnjem žrtvuje i svoga sina Ismaila.

Slučaj Ibrahim - Ismail obilježava kvalitetnu primjenu u obredu žrtve. Ovdje, u novom odnosu prema Bogu, kojeg propovijeda Ibrahim a.s. - žrtva dobiva sasvim drugi smisao.

Prije svega čovjek postaje mnogo veća vrijednost, a da bi se na taj način mogao podnijeti na žrtvenik. Žrtva dobiva socijalni smisao i treba služiti općeljudskim vrijednostima.

Kurban je čin naše bogobožnosti i predanosti Svevišnjem Stvoritelju, ali ne radi Njegovih interesa. Svaka žrtva naime, mora donijeti korist ljudima i društvu.

Zato ovom prigodom zahvaljujemo svim muslimankama i muslimanima koji su dio kurbana darovali u fond ishrane učenika Islamske gimnazije, polaznika vjeronauka i pomoć siromašnim. Time su učinili veliki i plemeniti čin, a Plemeniti, kako kaže u Kur'anu, *ne gubi iz vida nagradu dobročiniteljima*.

Iz svega je vidljivo koliko islam inzistira na socijalnoj i humanitarnoj brizi prema svima kojima je potrebna pomoć. Tu brigu posebno iskazujemo tijekom bajramskih dana.

Braćo i sestre!

Bez snažne i dobro organizirane Islamske zajednice mnoge pojedinačne i kolektivne islamske obveze, uključujući hadž i kurban, ne bismo bili u stanju ispuniti.

Zbog toga nas i zabrinjava činjenica da je samo nešto više od polovice muslimana u zemlji na neki način vezano za Islamsku zajednicu. Tu je velika odgovornost i zadaća svih u Islamskoj zajednici, a osobito nas imama, muallima i vjerskih službenika.

Vjeronauk je najznačajnija obveza Islamske zajednice. Preko četiri tisuće djece pohađa vjeronauk u školama i mektebima. Roditelji i vjeroučitelji na ovom zadatku tijesno surađuju i djeci pružaju vjeronauk koji im omogućava shvaćanje vjere u vremenu i prilikama u kojima žive.

Ovdje svakako ističem pozitivan primjer zagrebačkih osnovnih škola i odnos njihovih rukovodstava prema organizaciji islamskog vjeronauka.

Organiziranjem susreta više od 50 ravnatelja sa vjeroučiteljima i vjeroučiteljicama u Islamskom centru u Zagrebu - još se jednom dalo naslutiti da imamo zajednički cilj a on je **pomoći djeci da uspiju u životu**.

Unatoč objektivnim i subjektivnim teškoćama, pred kraj godine možemo biti zadovoljni jer se radovi na izgradnji Riječke džamije polako privode kraju, a otvaranjem novih mesdžida u Zadru i Slavanskom Brodu, omogućili smo muslimanima tih gradova da nesmetano zadovoljavaju svoje vjerske potrebe.

Zato se posebno zahvaljujemo na Vašim dobrovoljnim priložima i drugim vidovima pomoći kojima ste omogućili uspješnu aktivnost Islamske zajednice u ovoj godini na izmaku.

Molimo Svevišnjeg Allaha dž.š. da naš Bajram-namaz, hadž naše braće i sestara, i naše kurbane primi kao odraz naše pokornosti i predanosti.

Gospodaru naš!

Sačuvaj nas bogatstva bez truda i rada,

*Uživanja bez svijesti i savjesti,
Obrazovanja bez odgoja,
Poslovanja bez etike i morala,
Politike bez principa i
Vjere bez odricanja!*

I na kraju, svima Vama, poštovane majke i sestre, cijenjena braćo, draga djeco, Vama u bolesničkim posteljama, starijim i nemoćnima, od srca čestitamo bajramske blagdane:

BAJRAM ŠERIF MUBAREK OLSUN
KULLU AMIN VE ENTUM BI HAJR

Diger Turk kardeşlerim! Size ve ailenize, kalpten kurban bajraminizi kutlamak istiyorum!

Me pralenge e romenge taro vilo (katar ilo) tavel bahtalo o kurban bajrami

Në fund më lejoni që në emër të BI- ne Kroaci , në emër të **Myftiut Shevko ef. Omerbashiqit** dhe në emrin tim t'iu shpreh urimet më të sinqerta për festën e Kurban - Bajramit të gjithë vëllezërve dhe motrave tonë si në Kroaci ashtu edhe në mërgatë, duke e lutur Allahun fuqiptotë që mëshira, paqja dhe begatia e Tij të mbretëroj mbi trojet dhe familjet tona përgjithmonë.

